

תִּתְּתָא אֵינוּן דְּאִסְתְּלִקוּ מֵעֲלָמָא בְּהַאי זְמַנָּא,
 וְכִלְהוּ כְּלִילָן בְּמִשָּׁה. חַד, מִשָּׁה נְבִיאָה
 מְהִימְנָא עֲלָאָה. וְחַד, יוֹסֵף צְדִיקָא. וְחַד, דְּוִד
 מִלְכָּא. בְּגִינֵי כֹךְ, תְּלַת צְדוּקֵי דִינֵי הַכָּא, חַד
 אִיהוּ דִּיֹּסֵף זַפְאָה, קָדִים לְכָל הַנִּי, וְדָא אִיהוּ
 צְדֻקְתָּךְ כְּהֶרְרִי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו' ,
 דָּא יוֹסֵף, דְּאִיהוּ בִלְחֻדוּי כְּהֶרְרִי אֵל, כְּכִלְהוּ
 טוּרִין עֲלָאִין. וְחַד מִשָּׁה נְבִיאָה מְהִימְנָא, וְדָא
 אִיהוּ דְכֶתִיב, (תהלים עא) וְצְדֻקְתָּךְ אֱלֹהִים עַד
 מָרוֹם אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ גְדוּלוֹת, בְּגִין דְּאִיהוּ נָטִיל
 לְכָל סְטָרִין, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. וְחַד אִיהוּ דְּוִד
 מִלְכָּא, וְדָא אִיהוּ דְכֶתִיב, (תהלים קיט) צְדֻקְתָּךְ צְדֻקָּה
 לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֶמֶת, לְעוֹלָם: דָּא דְּוִד מִלְכָּא.
 בְּרִין אֲתַפְנִישׁ כְּלָא בְּהַאי זְמַנָּא, תוֹרָה שְׂבֻכְתָּב,
 וְתוֹרָה שְׂבַעַל פֹּה. וְעַל דָּא בְּהַאי זְמַנָּא
 נִנְעָלוּ תְרַעֵי דְאוּרִייתָא, וְנִנְעָלוּ תְרַעֵי דְכָל
 עֲלָמָא, בְּהַאי זְמַנָּא.

בְּשַׁעְתָּא דְמִית יוֹסֵף צְדִיקָא, יְבָשׁוּ מְקוּרִין
 וּמִבּוֹעֵין, וְכִלְהוּ שְׂבָטִין נְפִלוּ
 בְּגִלוּתָא, פְּתַחוּ עֲלָאִי וְאִמְרוּ, צְדֻקְתָּךְ כְּהֶרְרִי
 אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו' .

בְּשַׁעְתָּא דְמִית מִשָּׁה, אֲתַחֲשֵׁף שְׂמִשָּׁא
 בְּטִיּהֲרָא, וְאִנְעֵלַת תוֹרָה שְׂבֻכְתָּב,
 נְהוּרָהָא דְאִסְפַּקְלָרִיאָה דְנְהֲרָא.

בְּשַׁעְתָּא דְמִית דְּוִד מִלְכָּא, כְּנִישַׁת סִיּהֲרָא
 נְהוּרָהָא (דף קנ"ו ע"ב) וְאוּרִייתָא דְכַעַל

פֹּה כְּנִישַׁת נְהוּרָהָא. וּמַהֲהוּא זְמַנָּא אֲתַגְנִיזוּ
 נְהוּרִין דְּאוּרִייתָא, וְאִסְגִּיאוּ מִחֲלוּקַת עַל
 מִשְׁנָה, וְחִפְמִיָּא בְּמִחֲלוּקַת, וְכִלְהוּ תְקִיפֵי
 לְכָא בְּעַרְבוּבָא. וְעַל דָּא, חֲדוּהָ דְאוּרִייתָא
 לָאו אִיהוּ בְּהַהוּא זְמַנָּא, בְּכָל דְרִין דְּעֲלָמָא.

וּמַה אֵינוּן חוֹמְרֵי דְתַעֲנִיּוֹת דְגָזְרוּ רַבָּנָן, כִּד
 מִית פְּלוּנִי, גָּזְרוּ תַעֲנִיּוֹת. כִּד הָוָה כֹּךְ,

שְׂדֵשָׁה הֵם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם
 בְּזִמְנָן הַזֶּה, וְכִלְמָן כְּלוּלִים בְּמִשָּׁה.
 אַחַד - מִשָּׁה הַנְּבִיאָה הַנְּאָמֵן
 הָעֲלִיּוֹן, וְאַחַד - יוֹסֵף הַצְּדִיק,
 וְאַחַד - דְּוִד הַמֶּלֶךְ. מִשּׁוּם כֹּךְ שֶׁ
 כָּאֵן שְׂלִשָּׁה צְדוּקֵי דִין. אַחַד הוּא
 שֶׁל יוֹסֵף הַצְּדִיק קוֹדֵם לְכָל אֱלֹהִים,
 וְהוּא צְדֻקְתָּךְ כְּהֶרְרִי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ
 תְּהוּם רַבָּה וְגו' . זֶה יוֹסֵף, שֶׁהוּא
 לְכַדוֹ כְּהֶרְרִי אֵל, כְּמוֹ כָּל הַהֲרִים
 הָעֲלִיּוֹנִים. וְאַחַד מִשָּׁה הַנְּבִיאָה
 הַנְּאָמֵן, וְהוּא שְׂכַתּוּב (שם עא)
 וְצְדֻקְתָּךְ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם אֲשֶׁר
 עֲשִׂיתָ גְדוּלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא נוֹטֵל
 לְכָל הַצְּדִיקִים, יְמִין וּשְׂמָאל. וְאַחַד
 הוּא דְּוִד הַמֶּלֶךְ, וְהוּא שְׂכַתּוּב (שם
 קיט) צְדֻקְתָּךְ צְדֻקָּה לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ
 אֶמֶת. לְעוֹלָם - זֶה דְּוִד הַמֶּלֶךְ.
 אַז מִתְּכַנְּסֵם הַכֹּל בְּזִמְנָן הַזֶּה, תוֹרָה
 שְׂבֻכְתָּב וְתוֹרָה שְׂבַעַל פֹּה. וְעַל זֶה
 בְּזִמְנָן הַזֶּה נִנְעָלוּ שְׁעָרֵי תוֹרָה,
 וְנִנְעָלוּ שְׁעָרֵי כָּל הָעוֹלָם בְּזִמְנָן
 הַזֶּה.

בְּשַׁעְתָּא שְׂמִית יוֹסֵף הַצְּדִיק, יְבָשׁוּ
 הַמְּקוּרוֹת וְהַמְּעִינּוֹת, וְכָל
 הַשְּׂבָטִים נְפִלוּ בְּגִלוּתָא. פְּתַחוּ
 הָעֲלִיּוֹנִים וְאִמְרוּ, צְדֻקְתָּךְ כְּהֶרְרִי
 אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו' .

בְּשַׁעְתָּא שְׂמִית מִשָּׁה, נִחֲשֵׁף הַשְּׂמִשָּׁה
 בְּצִיּהֲרִים, וְנִנְעֵלַת תוֹרָה שְׂבֻכְתָּב,
 הָאוּר שֶׁל הָאִסְפַּקְלָרִיאָה הַמְּאִירָה.
 בְּשַׁעְתָּא שְׂמִית דְּוִד הַמֶּלֶךְ, כְּנִסָּה
 הַלְּבָנָה אֶת אוֹרָהּ, וְתוֹרָה שְׂבַעַל
 פֹּה כְּנִסָּה אֶת אוֹרָהּ. וּמֵאוֹתוֹ זְמַן
 נִגְזְרוּ אוֹרוֹת הַתוֹרָה, וְהַתְּרַבְּתָּה
 הַמִּחֲלָקַת עַל הַמִּשְׁנָה, וְהַחֲכָמִים
 בְּמִחֲלָקַת, וְכָל חֲזָקֵי הַלֵּב
 בְּעַרְבוּבָא. וְעַל זֶה אֵין שְׂמִחַת
 הַתוֹרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל דוֹרוֹת
 הָעוֹלָם.

וּמַהֵן חֲמֻרוֹת הַתַּעֲנִיּוֹת שְׂגָזְרוּ
 רַבָּנָן? כְּשִׁמְתָּ פְּלוּנִי גָזְרוּ תַעֲנִיּוֹת,
 כְּשֶׁהָיָה כֹּךְ גָּזְרוּ כֹּךְ. (ע"ה שְׂהִיָּה)
 וְכִשְׁהָיָה כְּנוֹס יְתֵר שֶׁל שְׂמִחַת

התורה שבכתב ותורה שבעל פה, באותו זמן על אחת כמה וכמה שצריך לנצל שצרי התורה באותו זמן.

ורבן אומרם את אלו צדוקי הדין, כמו שנתבאר. שמחו רבי יוסי ורבי חייא ונשקוהו בראשו כמקדם, ואמרו, אשרי חלקנו בדרך הזה!

עוד פתח ואמר, (קהלת ב) החכמה תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר. החכמה תעז לחכם - זה משה. כשעלה להר סיני לקבל תורה, הודעו על כל אותם רקיעים וכל אותם מחנות עליונים, ואמרו לפניו: רבונו העולם, ומה כל טוב וכל שמחה שלנו אינה אלא בתורה, ואתה רוצה להורידה לארץ?! התקבצו על משה לשרפו באש. התחזק משה וכו', כמו שבארנו החברים, שאמר הקדוש ברוך הוא למשה וכו'.

אבר, החכמה תעז לחכם - כל מי שמתעסק בתורה ומשתדל בה לשמה, מתחזק בתורה בשעה שצריך לו תקף וחזק להגן עליו בשעה שצריך. ואותו תקף וחזק מאיזה מקום מתחזק? חזר ואמר, מעשרה שליטים. מאותן עשר אמירות שכתובות בתורה, שהם שליטים עליונים, שאדם מתחזק בהם בעולם הזה ובעולם הבא. כל סודות העולם וכל המצוות וכל החכמה שלמעלה ומטה תלויים בהם, ובהם הפל נכלל, והכל הוא בתורה. אשרי חלקו של מי שמתעסק בתורה להיות מתחזק בחזק לעולם הבא.

עשרה שליטים - עשרה מיני

גזרו כן. (ס"א דא דהנה) וכד הוה כנישו יתיר דחדוה דתורה דבכתב ותורה דבעל פה, בהווא זמנא, על אחת כמה וכמה דאצטריך למנצל תרעי דאורייתא בהווא זמנא.

ובגין כך אמרינן הני צדוקי דינא, כמה דאתמר. חזו רבי יוסי ורבי חייא, ונשקוהו ברישיה כמלקדמין, אמרו זכאה חולקנא בהאי ארחא.

הו פתח ואמר. (קהלת ו) החכמה תעוז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר. החכמה תעוז לחכם, דא משה, כד סליק לטורא דסיני לקבלא אורייתא, אזדעזעו כל אינון רקיעין, וכל אינון משריין עלאין, ואמרו קמיה, מאריה דעלמא, ומה כל טובא, וכל חדוה דילן, לאו איהו אלא באורייתא, ואת בעי לנחמא לה בארעא. אתפנישו על משה לאוקדיה בנורא, אתתקף משה וכו', כמה דאוקמוה חברייא, דקודשא בריך הוא אמר ליה למשה וכו'.

אבר החכמה תעוז לחכם, כל מאן דאתעסק באורייתא, ואשתדל בה לשמה, אתתקף בה באורייתא, בשעתא דאצטריך למהוי ליה תקפא וחילא, לאגנא עליה בשעתא דאצטריך. והווא תקפא וחילא מאן אתר אתתקף. הדר ואמר, מעשרה שליטים. אינון עשר אמירן דכתיבין בה באורייתא, דאינון שליטין עלאין, דבר נש אתתקף בהווא כהאי עלמא, ובעלמא דאתי כל רזין דעלמא, וכל פקודין, וכל חכמתא דעילא ותתא, בהו תליא, ובהו אתפליל כלא, וכלא איהו

באורייתא. זכאה חולקיה מאן דאשתדל באורייתא, למהוי מתתקף בתקפא לעלמא דאתי.

עשרה שליטין, עשר זיני חכמתא אינון בה באורייתא, בעשר שמחן